

Exkurze do dějin: kámen a člověk

MUZEJNÍ

KUKÁTKO

Kamenné nástroje, tzv. štípaná industrie, patří k nejstarším předmětům, svědčících o našem lidství, které jsou dnes archeology nacházené. První jednoduchou industrii – kameny s ostrou hranou vyráběl už homo habilis v Africe před 2,7 milionů roku.

Nejstarší nálezy štípané industrie na Valašsku jsou výrazně mladšího data. Jde o drasadlo a několik čepelí, které pochází z Kladerub a Kunovic. Jejich tvůrcem byl člověk moudrý, známý jako Štorchův lovec mamutů z mladšího paleolitu (30 – 20 000 př. n. l.). Suroviny na výrobu kamenných nástrojů se na Valašsku nenacházejí. Nelépe dosažitelným materiálem byli rohovce ze slovenského Vršatca, nebo pazourky baltského a skandinávského původu, které až na linii Bílovec – Frýdek-Místek donesl ledovec.

Jedním z průvodních znaků

tzv. neolitické revoluce (na Moravě asi 6000 př. n. l.) – přechodu na zemědělský způsob života je objev broušené a industrie. Pri-

spotřebu dřeva. Broušená industrie byla vyráběná z jemnozrnných hornin, například břidlice. Nejčastějším tvarem je se-

márně vzniká, asi jako dřevařské náčiní, protože rolnictví má oproti lovecko-sběrackému způsobu života poměrně vysokou

kera a tesla doprovázené sekermatlem. Okrem svého původního účely sloužili také jako zbraně pro kontaktní boj, protože se za-

čínají objevovat první výraznější ozbrojené konflikty. Nejvíce nálezů broušené industrie pochází z okolí Kelče.

Štípaná industrie plní svou úlohu nejen v neolitu, ale přežívá až do doby historické, dokonce v raném novověku dá pazourek, anglicky flint, český název křesadlové pušce – flintě. Naopak broušená industrie začíná být vytlačovaná už bronzovými nástroji a po době železné se kamenné nástroje prakticky neobjevují.

Pokud Vás tenhle krátký exkurz do dějin kamene zaujal a chcete se dozvědět více o jeho známém i neznámém využití, navštivte v sobotu 13. 6. ve 14:00 Lapidárium Trojice ve Valašském Meziříčí. Hravě Kamenné odpoledne otevře novou expozici „Od kamene k soše“. Budete mít příležitost sledovat při práci právěkého výrobce kamenných nástrojů, středověkou selku při mletí obilí a dnešního sochaře tvořícího přímo na místě.

*Samuel Španihel
archeolog Muzea regionu Valašsko*

Obr.: Výběr štípané a broušené industrie z Valašska.